

לקוטי תורה • פרשת דברים • מאמר 1

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה

”ציון במשפט תיפדה ושביה בצדקה”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/devarim/1](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/devarim/1)

1 ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. (ע' [עיינן] רבות משפטים פ"ל ובפ' עקב גבי ושמר כו' החסד)

"ציון תיפדה במשפט, ושביה בצדקה". (ראו [מדרש] רבה, משפטים, פרק 30, ובפרשת עקב, על "ושמר..." וכו', "החסד").

הנה כתיב והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום פ"י קאי על כל יום כי בכל יום יהיו בעיניך כחדשים אך איך יבא לזה שיהיה כן

והנה כתוב: "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום". כלומר, "היום" מתייחס לכל יום, שכן בכל יום יהיו בעיניך כחדשים. אבל כיצד מגיעים לכך, שזה אכן יהיה כך?

ויובן בהקדים כי הנה תכלית ירידת הנשמות מלמעלה שהיו שם מקודם שי"ב [ששת ימי בראשית] כי המלאכים שנתהוו במע"ב [במעשה בראשית] ברוח פיו ית' י"א בשני וי"א בחמישי ועוף יעופף כו'.

הדבר יובן בהקדמת הסבר על תכלית ירידת הנשמות מלמעלה, מהמקום שבו היו קודם ששת ימי בראשית. המלאכים, לעומת זאת, נבראו במעשה בראשית, ברוח פיו יתברך: יש אומרים שנבראו ביום השני, ויש אומרים ביום החמישי, שבו נאמר "ועוף יעופף" וכו'.

2 ועוף זה מיכאל כו' אבל הנשמות שנמשכו מבחי' מחשבה היו קודם שי"ב [ששת ימי בראשית] וכמארו"ל

[וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים ולא צדיקים לבד אלא כדכתיב ועמך כולם צדיקים וירידתן בגוף הוא צורך עליי [עליה].

"ועוף" — זהו מיכאל וכו'. אבל הנשמות, שנמשכו מבחינת המחשבה, היו קיימות עוד לפני ששת ימי בראשית, כמאמר רז"ל: "במי נמלך? בנשמותיהם של צדיקים". ולא הצדיקים בלבד, אלא כפי שנאמר: "ועמך כולם צדיקים". וירידתן לגוף היא לשם עלייה.

3 ולהבין ענין העליי [העליה] מאחר שגם בלא"ה [בלאו הכי] עלו במחשבה הנה י"ל [יש לומר] פ"י נשמה שנתת

בי טהורה היא כו'

כדי להבין את ענין העלייה, שהרי גם בלעדיה עלו במחשבה, אפשר לבאר [דרך] את משמעות "הנשמה שנתת בי טהורה היא" וכו'.

והוא תחלת התפלה גם קודם לאשר יצר כמ"ש בגמרא פ' בתרא דברכות ד"ס ע"ב כי מתער משנתיה אומר אלקי נשמה שנתת בי טהורה היא כו'.

זוהי תחילת התפילה, עוד לפני [ברכת] "אשר יצר", כפי שנאמר בגמרא, בפרק האחרון של ברכות, דף ס ע"ב: "כשמתעורר משנתו אומר: 'אלוקיי, הנשמה שנתת בי טהורה היא' וכו'.

פִּי טְהוּרָה הִיא מִבְּחִי טְהִירוֹ עֵילָאָה וְאַחִיא [ואחר אומר] אֵתָה בְּרֵאתָה פִּי בְּרִיאָה הֵינִנוּ יֵשׁ מֵאִין עַד נִפְתַּחְתָּה בִּי הַתְּלַבְּשׁוֹת הַנִּשְׁמָה בְּתוֹכִיּוֹת הַגּוֹף לְהַחֲיוֹתוֹ וְאַתָּה מִשְׁמְרָה שְׁלֹא תִצָּא מֵהַגּוֹף

כלומר, "טהורה היא" — ממדרגת טהירו עילאה. ואחר כך נאמר "אתה בראתה": בריאה היא יש מאין. לאחר מכן נאמר "ואתה נפתחת ביי" — התלבשות הנשמה בפנימיות הגוף כדי להחיותו. "ואתה משמרה" — שלא תצא מן הגוף,

והוא בבחי' מקיף וכך אור א"ס ב"ה סוכ"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין] ולא שסובב מלמעלה רק שבכל אתר ופנה הוא ממלא כהתלבשות החיות בהנברא וסובב מלמעלה בבחי' שמירה שלא יפסוק החיות ויצא כו' ועמ"ש בביאור ע"פ לבבתי אחותי.

וזהו בבחינת אור מקיף. כך גם אור אין סוף ברוך הוא הוא סובב כל עלמין וממלא כל עלמין. אין הכוונה שהוא רק מקיף מלמעלה; אלא שבכל מקום ופינה הוא ממלא, בדומה לחיות המתלבשת בנברא, ומקיף מלמעלה בבחינת שמירה, כדי שהחיות לא תיפסק ולא תסתלק וכו'. ועיינו במה שנכתב בביאור על הפסוק "לבבתי אחותי".

4 והנה כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני שכאורי [שכל אחד ואחד] יכול להודות לה' אבל אח"כ צ"ל ברוך אתה ה' הוא מדרגה גבוהה יותר מבחי' ההודאה.

"כל זמן שהנשמה בקרבי, מודה אני": כל אחד ואחת יכולים להודות לה'. אבל אחר כך יש לומר "ברוך אתה, הוי", שהיא מדרגה גבוהה יותר מבחינת הודאה.

ולהבין זה ומהו הודאה כי מודים חכמים לר"מ [לרבי מאיר] לפי שמחולקים תחלה ואיך שייך לומר כן נגדו ית'

כדי להבין זאת, ומהי הודאה: [אנו אומרים], "מודים חכמים לר' מאיר", משום שבתחילה הם חולקים עליו. וכיצד שייך לומר דבר כזה ביחס אליו יתברך?

אך כי אנו שוכני מטה אומרים שהבריאה הוא יש מאין ששמים וארץ ושמי השמים דבר היש הנראה לעינינו ומה שלמעלה הוא האין

אך [ההסבר הוא] שאנו, שוכני מטה, אומרים שהבריאה היא יש מאין: השמים והארץ ושמי השמים הם ה"ש" הנראה לעינינו, ואילו מה שלמעלה הוא ה"אין".

אבל אצלו ית' הוא בהיפך מן מה שנראה לעינינו כי כולא קמיה כלא ממש חשיב וכל מה שלמטה הוא יותר כלא וכאין

אבל מבחינתו יתברך הדבר הפוך ממה שנראה לעינינו, שכן "כולא קמיה כלא ממש חשיב", וכל מה שנמוך יותר נחשב עוד יותר כלא וכאין,

והוא ית' הוא היש האמיתי (ועמ"ש מזה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה וסדי"ה כי תשמע בקול) והוא יתברך הוא ה"יש" האמיתי. (וראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "בשעה שהקדימו ישראל נעשה", ובסוף המאמר המתחיל "כי תשמע בקול").

וע"ז אנו אומרים מודים אנחנו שאנו מודים שהאמת הוא כמו שהוא בידיעתו ית' וכאז"א [וכל אחד ואחד] מישראל יש בו בחי' הודאה זו

ועל כך אנו אומרים "מודים אנחנו": אנו מודים שהאמת היא כפי שהיא בידיעתו יתברך. וכל אחד ואחת מישראל ניחן בבחינת הודאה זו.

אך עכ"ז [עם כל זה] ההודאה הוא מרחוק דהיינו שבעצמו אינו אצל וסמוך לזה שמודה אלא בבחי' אמונה שהיא בחי' עטרה ומקיף

אך למרות זאת, ההודאה היא מרחוק: כלומר, האדם עצמו אינו קרוב ונמצא בסמיכות לדבר שעליו הוא מודה, אלא הוא קשור אליו רק באמצעות בחינת האמונה, שהיא בחינת עטרה ומקיף.

ולכן גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא הרי שמאמין ביכולת רבוש"ע [רבונו של עולם] כוי אבל ברכה הוא גילוי

ולכן "גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא": הרי הוא מאמין ביכולתו של ריבון העולמים וכו'. אבל ברכה היא גילוי,

וכמו ישמעאל בני ברכני וכך ברוך ה' מן העולם ועד העולם כוי שנמשך מן העולם דאתכסיא עד העולם דאתגלייא

כמו במאמר "ישמעאל בני, ברכני". וכך גם "ברוך הוי' מן העולם ועד העולם" וכו': כלומר, הדבר נמשך מן העולם הנסתר אל העולם הגלוי.

והיינו ע"י והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום כוי שע"י מצות ותורה ממשיכים גילוי בנפש וזה נעשה באמצעות "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום" וכו': באמצעות התורה והמצוות ממשיכים גילוי אל תוך הנפש.

(וכמ"ש בספרי שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם ועמ"ש בד"ה וידעת היום והשבות מענין באמונתו יחיה) ומתחלה צ"ל ואהבת כוי

(כמו שנאמר בספרי: "שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם". ועיין במה שנכתב במאמר המתחיל "וידעת היום והשבות אל [לבבך]", בענין "באמונתו יחיה"). ותחילה צריך להיות "ואהבת" וכו',

שְׁעִיזָּ אַחֲיִיכָּ בְּשִׁיעַ [בשמונה עשרה] **בְּרָכוֹת וְהַמְשָׁכוֹת בְּאִי** [ברוך אתה ה'] **כֹּי הִינֹ שְׁכִין בְּחֵי הוֹדָאָה לְבַחֵי**
בְּרָכָה הוּא בְּחֵי אַהֲבָה כֹי

שעל ידה באות אחר כך, בתפילת שמונה עשרה, ברכות והמשכות: "ברוך אתה הוי"ו וכו'. כלומר, בין בחינת ההודאה לבחינת הכרחה נמצאת בחינת האהבה וכו'.

(ועמ"ש בענין ברכה בד"ה ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה שהוא בְּחֵי רִאִיָּה בְּחֵי בִיטוֹל כֹי)
(ועיין כמה שנכתב בענין ברכה במאמר המתחיל "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה", שהיא בחינת ראייה, בחינת ביטול וכו';

ע"ש ועמ"ש בד"ה ביום השמיני עצרת בענין לבא מבְּחֵי כְּרִיעָה לְבַחֵי הַשְׁתַּחֲוָּאָה וְהַשְׁתַּחֲוָּאָה הוּא בְּחֵי בִיטוֹל וְהוּא בְּחֵי שְׁמוּעָה [שמונה עשרה] כְּמִי"ש סְדִי"ה הַשְּׁמִי"ם כְּסִי"ו וְלִכְן הַמְּמוּצָע בִּינִיהֶם הוּא בְּחֵי אַהֲבָה):
עיין שם. ועיין כמה שנכתב במאמר המתחיל "ביום השמיני עצרת", בענין המעבר מבחינת כריעה לבחינת השתחויה; והשתחויה היא בחינת ביטול, והיא בחינת תפילת שמונה עשרה, כפי שנכתב בסוף המאמר המתחיל "השמים כסאי". לכן בחינת האהבה היא הממוצע ביניהן.)

5 ב והנה כדי שיבוא לבְּחֵי ואהבת הוא ע"י התבוננות שמע ישראל ובשכמל"ו [וברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] **פִּי כִי הִנֵּה הַבְּרִיאָה**

ב. כדי להגיע לבחינת "ואהבת", הדבר נעשה באמצעות התבוננות ב"שמע ישראל" וב"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד". והביאור: הבריאה

הוא יש מאין פִּי כְּמִי"ש בְּשִׁכְמָלִי"ו [ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד] שְׁבַחֵי מַלְכוּתוֹ מֵה שְׁנִקִּי מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם
שאינו בְּחֵי עֲצָמִיּוֹת הוּא הַמַּחֲיָה כֹל עוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וּמַמְשַׁלְתָּךְ הוּא לְמַטָּה מִבְּחֵי הַמַּלּוּכָה

היא יש מאין. כלומר, כפי שנאמר ב"ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד": בחינת מלכותו, היינו העובדה שהוא נקרא מלך עליהם, שאינה בחינת עצמותו, היא המחיה את כל העולמות העליונים. ו"וממשלתך" היא מדרגה נמוכה מבחינת המלוכה,

שהוא מושל בעל כרחן שלא בטובתן והוא חיצוניות מדת מלכותו ית' הוא בכל דור ודור שיש דורות
שהיו רשעים

שהרי הוא מושל בהם בעל כורחם ושלא לרצונם; וזוהי החיצוניות של מידת מלכותו ית'. היא "בכל דור ודור", שכן יש דורות שהיו רשעים,

כמו דור המבול כו' שלא קבלו עול מלכותו ברצון ואעפ"כ [ואף על פי כן] נמשך להם חיות רב מבחי' ממשלתך כו'

כמו דור המבול וכו', שלא קיבלו עליהם את עול מלכותו מרצונם, ואף על פי כן נמשכה אליהם חיות רבה מבחינת "וממשלתך" וכו'.

והנה כל העולמות עליונים ג"ע [גן עדן] תחתון שהוא תענוג נפלא מעוה"ז עד שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] מוטב דלידייני כו'

והנה כל העולמות העליונים — גן עדן התחתון, שהוא תענוג נפלא לאין ערוך מן העולם הזה, עד שאמרו חז"ל: "מוטב דלידייניה" וכו',

וג"ע [וגן עדן] עליון ויש עוד עליות לאין קץ כולם נתהוו רק מבחי' מלכותו ית' ולכן נקרא הבריאה יש מאין

וכן גן עדן העליון, ויש עוד עליות עד אין קץ; כולם נתהוו רק מבחינת מלכותו ית'. לכן נקראת הבריאה "יש מאין",

כי התהוות הנבראים הוא מבחי' שהוא כאין ואפס שאינו רק בחי' זיו והארה ממנו ית' והוא בחי' ומדת מלכותו ית' וע' בפ' ראה ע"פ אחרי

כי התהוות הנבראים היא מבחינה שהיא כאין ואפס, שאינה אלא זיו והארה ממנו ית'; וזוהי בחינת ומידת מלכותו ית'. ועיין בפרשת ראה, על הפסוק "אחרי".

וגם זאת אינה מתלבשת בתוכיותם רק עומד עליהם מלמעלה בבחי' מקיף ע' [עיין] בפ' בלק ע"פ מי מנה וכמשל המלך אשר שמו נקרא עליהם.

וגם הארה זו אינה מתלבשת בתוכם, אלא עומדת עליהם מלמעלה בבחינת מקיף [אור מקיף] (עיין בפרשת בלק, על הפסוק "מי מנה"), וכמשל המלך ששמו נקרא עליהם.

אך הנה כ"ז [כל זה] הוא מצד סדר השתלשלות והתהוות העולמות עליונים אבל בעוה"ז ע"י תשובה ומע"ט [ומעשים טובים] יוכל להמשיך גילוי עצמות א"ס ב"ה ממש

אך כל זה הוא מצד סדר ההשתלשלות והתהוות העולמות העליונים. בעולם הזה, לעומת זאת, באמצעות תשובה ומעשים טובים אפשר להמשיך גילוי של עצמותו ממש של אין סוף, ברוך הוא.

ועוד זאת ישים אל לבו שבעוה"ב [שבעולם הבא] א"א לעלות רק בהדרגה כף הקלע וגיהנם ג"ע [גן עדן]
תחתון נהר דינור ג"ע [גן עדן] ע ליון כו' כמשפט הראוי לפי שהוא מבחי' ממלא

ועוד עליו לשים אל לבו שבעולם הבא אי אפשר לעלות אלא בהדרגה: כף הקלע, גיהנום, גן עדן התחתון, נהר דינור, גן עדן העליון וכו', בהתאם למדרגה הראויה, משום שהדבר נובע מבחינת ממלא כל עלמין.

אבל בעוה"ז יכול להשתנות מן הקצה אל הקצה מיד כרגע עד שלדינא המקדש את האשה ע"מ [על מנת]
הוא צדיק גמור מקודשת אפי' [אפילו] הוא רשע גמור שמא הרהר תשובה כו'

אבל בעולם הזה אדם יכול להשתנות מקצה אל קצה מיד, כרגע אחד. עד כדי כך, שלפי הדין, אדם המקדש אישה על תנאי שהוא צדיק גמור — היא מקודשת, אף אם הוא רשע גמור, שמא הרהר תשובה וכו'.

והיינו מפני שיש הארת הסובב ומטעם זה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה
ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז כו' וזהו מרב כל פי' למעלה מעוה"ב [מעולם הבא] הנק' כל (עמ"ש בד"ה מנורת
זהב)

וזה מפני שיש כאן הארה של סובב כל עלמין. משום כך אמרו חז"ל: יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה וכו'. וזהו "מרב כל", כלומר למעלה מהעולם הבא, הנקרא "כל". (ראו מה שכתוב במאמר המתחיל "מנורת זהב").

ולכן יהיה ואהבת בכל נפשך במס"נ [במסירות נפש] ולא מסירת הגוף בלבד והתכלית להמשיך א"ס ב"ה
הסובב למטה והיינו ע"י תורה ומצות.

לכן "ואהבת... בכל נפשך" צריכה להיות במסירות נפש, ולא במסירת הגוף בלבד. התכלית היא להמשיך למטה את
אין סוף, ברוך הוא, את האור הסובב; והדבר נעשה באמצעות התורה והמצוות.

וז"ש [וזהו שכתוב] והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי עצמותו ית' מצוך לשון התקשרות ולא מבחי'
שם כבוד מלכותו ית' היום דוקא ולא למחר בעוה"ב [בעולם הבא] שאינו

וזהו [פירוש] הכתוב: "והיו הדברים האלה אשר אנכי" — "אנכי", מי שאנכי, עצמותו יתברך; "מצוך" — לשון
התקשרות, ולא מבחינת "שם כבוד מלכותו" יתברך; "היום" — דווקא, ולא מחר, בעולם הבא, שהוא

רק לקבל שכרם ובהתכוננו בזה בכל יום יהיו בעיניך כחדשים ממש כיון שהיום בעוה"ז הוא שיכול להמשיך מבחי' עצמותו ומהותו ית' משא"כ למחר בעוה"ב [בעולם הבא] כו' וע' בפ' פינחס ע"פ צו את כו' רק לקבלת שכרם. וכאשר יתבונן בכך, יהיו המצוות בכל יום בעיניו כחדשות ממש, שהרי דווקא היום, בעולם הזה, אפשר להמשיך מבחינת עצמותו ומהותו יתברך, מה שאין כן מחר, בעולם הבא וכו'. ועיינו בפרשת פינחס, על הפסוק "צו את..." וכו'.

ולכן נק' המצוות רמ"ח אברים רמ"ח המשכות החיות מהרצון העליון כמשל האבר שיש בו גיד מהמוח שמתלבש בו הרצון להטותו כפי שרוצה כו'

לכן המצוות נקראות רמ"ח איברים: רמ"ח המשכות של חיות מן הרצון העליון. הדבר דומה לאיבר שיש בו גיד מן המוח, שבתוכו מתלבש הרצון להניעו כפי שרוצים וכו'.

וזהו ואהבת להיות הוי' אלקיך גילוי אלקות בשיני חללי לבך חלל השמאלי מרירות על שהוא משוקע בעניני עוה"ז וריחוקו מה' וחלל הימני שמחה של מצוה כו'

וזהו "ואהבת": שהוי' יהיה אלקיך, כלומר, גילוי אלקות בשיני חללי הלב — בחלל השמאלי, תחושת מרירות על כך שהוא שקוע בעניני העולם הזה ורחוק מה'; ובחלל הימני, שמחת המצווה וכו'.

ישמח ישראל בעושי הן המצוות שנתלבשו בעשי' [בעשיה] וע' ב סש"ב [ספר של בינונים] ס"פ ל"ד וכל שתהיה המרירות יותר מההעדר

"ישמח ישראל בעושי" — אלו המצוות שהתלבשו בעשיה. ועיינו בספר של בינונים, בסוף פרק ל"ד. וככל שהמרירות על החיסרון גדולה יותר,

אזי יהיה אח"כ יתרון השמחה מהגילוי אור א"ס שע"י המצוות (וע' בד"ה אסרי לגפן ובד"ה בהעלותך ובד"ה מנורת זהב הנ"ל)

כך תהיה לאחר מכן יתרון לשמחה על גילוי אור אין סוף הבא באמצעות המצוות. (ועיינו במאמר המתחיל "אסרי לגפן", במאמר המתחיל "בהעלותך" ובמאמר המתחיל "מנורת זהב" הנזכרים לעיל.)

ואף שאין הגילוי עתה לעתיד יהיה הגילוי וז"ש [וזהו שכתוב] זורע צדקות ומצמיח ישועות וישע ה' שע"ה נהורין וה"ז [והרי זה]

ואף שהגילוי אינו קיים כעת, לעתיד לבוא יהיה גילוי. וזהו שנאמר: "זורע צדקות ומצמיח ישועות"; וכן "וישע ה'" — שלוש מאות שבעים וחמישה אורות. והרי זה

כמו אדם שיש לו תיבה מלאה אבנים טובות ומרגליות שהוא שמח מאד בהם אף שאינו רואה אותם כי הם סגורים בתיבה:

כמו אדם שיש לו תיבה מלאה אבנים טובות ומרגליות, והוא שמח בהן מאוד אף שאינו רואה אותן, משום שהן סגורות בתוך התיבה.

6 ג אך כל זה הוא כפי שצריך להיות אבל כשאנו כן והמרירות הוא מעניני עולם הזה בהעדרו בבני חיי מזוני

3. אולם כל זה הוא כפי שראוי להיות. אך כשאין הדבר כך, והמרירות היא על ענייני העולם הזה, על החסר לו ב"בני, חיי ומזוני",

וכן השמחה היא משלימותו בהם זהו בחי' גלות הניצוץ אלהי בתוך נה"ב [נפש הבהמית] כרחל לפני גוזיה כו'

וכן גם השמחה היא מכך שיש לו אותם בשלמותם — זהו עניין גלות הניצוץ האלקי בתוך נפש הבהמית, "כרחל לפני גוזיה" וכו'.

(עי' [עייז] לעיל ע"פ אלה מסעי) וע"ז כתיב ציון במשפט תפדה ציון לשון סימן אנא סימנא כו'

(ראו לעיל, על הפסוק "אלה מסעי"). ועל כך נאמר: "ציון במשפט תפדה". "ציון" הוא לשון סימן, "אנא סימנא" וכו'.

והיינו בחינת פנימית הלב ואהבה הטבעיות ואהבה פנימיות המסותרת בלב איש ישראל (ועי' בד"ה כי תצא וע"פ רני ושמחי בת ציון כו').

וזוהי בחינת פנימיות הלב, האהבה הטבעית והאהבה הפנימית המסותרת בלבו של כל יהודי. (וראו במאמר המתחיל "כי תצא", ועל הפסוק "רני ושמחי בת ציון" וכו').

וגם היא בגלות ותפדה במשפט היינו הלכות כתר גומו ע"פ כמשפט הראשון כהלכתא קדמייתא והיינו כמשארז"ל [כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] אין הגליות מתכנסות

וגם היא בגלות, והיא "תפדה במשפט" — כלומר, בהלכות, כפי שתרגם אונקלוס את הפסוק "כמשפט הראשון": "כהלכתא קדמייתא". וזהו שאמרו חז"ל: "אין הגליות מתכנסות"

אלא בזכות המשניות שנאמר גם כי יתנו בגוים כו' כי התורה אור (וע' ע"פ ואלה המשפטים כו' לפניהם לבחי' פנימיותם כו' ע"ש)

אלא בזכות המשניות, שנאמר: "גם כי יתנו בגוים" וכו'. כי התורה אור. (וראו על הפסוק "ואלה המשפטים" וכו', "לפניהם" — לבחינת פנימיותם וכו'; עיינו שם.)

ושביה ב' חללי הלב שהם שבויים ממש כי המרירות שהיתה ראויה להיות על ריחוקו מה' עתה נהפוך הוא על חסרוני העוה"ז

"ושביה" הם שני חללי הלב, שהם שבויים ממש. שהרי המרירות שהייתה ראויה להיות על ריחוקו מה' מופנית כעת, להפך, אל החסרונות בענייני העולם הזה,

וכן השמחה שהיתה ראויה להיות מן המצות היא מתאוות עוה"ז וה"ז [והרי זה] כשבויים ממש משא"כ בחי' ציון שאין בחינה זו בלעומת זה (ועיין ע"פ חכלילי)

וכן גם השמחה שהייתה ראויה לנבוע מן המצוות נובעת מתאוות העולם הזה, ולכן הם שבויים ממש. אבל בחינת ציון שונה, שכן אין בחינה זו קיימת ב"לעומת זה". (וראו על הפסוק "חכלילי".)

והמה יפדו בצדקה רחמנות על העני ומדה כנגד מדה רחם עלינו ותן בלבנו בינה וכינה לבא כו' וע' באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ זורע צדקות וע"פ והי' [והיה] מעשה הצדקה שלום.

והם נפדים באמצעות צדקה: רחמים על העני. מידה כנגד מידה: "רחם עלינו ותן בלבנו בינה", ו"כינה היא הלב" וכו'. ועיינו באגרת הקודש, על הפסוק "זורע צדקות" ועל הפסוק "והיה מעשה הצדקה שלום".

והנה בבחי' ציון כתיב כי שם צוה ה' את הברכה (בתלים סי' קל"ג) וכמ"ש באדר"ז [באדרא זוטא] (דרצ"ו ב' ודרצ"ג סע"ב [סוף עמוד ב])

על בחינת ציון נאמר: "כי שם ציווה הו"י את הברכה" (תהילים, פרק 133), וכך נאמר באדרא זוטא (296b, and the end of 293b)

ובפ' צו (דל"א א') הרי שבחי' ומדרגת ברכה הנ"ל והוא פנימית הלב שלמעלה מבחי' אהבה זהו בחי' ציון.

ובפרשת צו [בזוהר] (31a). הרי שמדרגת הברכה האמורה לעיל, שהיא פנימיות הלב שלמעלה מבחינת אהבה, היא בחינת ציון.

ועמ"ש מענין פנימית הלב בד"ה כיום השמיני שלח שע"ז נאמר וקדם צרתני ועמ"ש בביאור ע"פ אחת היא יונתי בענין בכל מאדך

ועיינו במה שנכתב על פנימיות הלב במאמר המתחיל "ביום השמיני שלח", שעל כך נאמר "וקדם צרתני"; ועיינו במה שנכתב בביאור על הפסוק "אחת היא יונתי", בענין "בכל מאדך".

וכן פי' האריז"ל [הארי"י זכרנו לברכה] הובא בספר זהר הרקיע (דקכ"ב א') שבח"י ציון הוא בחי' ממעמקים קראתיך כו'.

וכן פירש האריז"ל, כפי שהובא בספר זוהר הרקיע (122a), שבחינת ציון היא בחינת "ממעמקים קראתיך" וכו'.

והובא דבריו בסה"מ [בספר הדרת מלך] סי' קנ"ו ועמ"ש בד"ה לבכתני בפי' ברוך שיש בו שני פירושים כו' וב' פירושים ההם זהו ענין ברוך וענין ברכה

דבריו הובאו בספר הדרת מלך, סעיף 156. ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "לבכתני" על פירוש המילה "ברוך", שיש לה שני פירושים וכו'; ושני הפירושים הללו הם ענינם של "ברוך" ושל "ברכה".

והנה אורייתא מחכמה נפקת הוא בחי' ברוך לכן ציון שהוא בחי' ברכה במשפט תפדה דהיינו על ידי הלכות התורה כו'

"אורייתא מחכמה נפקת" — התורה יוצאת מחכמה — היא בחינת "ברוך"; לכן ציון, שהיא בחינת "ברכה", "במשפט תיפדה", כלומר באמצעות הלכות התורה וכו'.

ועמ"ש בד"ה רני ושמחי בענין מ"ש גבי יוסף ויקראו לפניו אברך שהוא ג"כ בחי' ברוך וברכה מבואר בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] פ' ויצא ציון גימטריא יוסף כו'

ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "רני ושמחי" על הכתוב ביוסף: "ויקראו לפניו אברך", שגם הוא בחינת "ברוך" ו"ברכה". הדבר מבואר בלקוטי תורה [של האריז"ל], פרשת ויצא: ציון בגימטריה יוסף וכו'.

ועי' בפי' בשלח (דני"ה ע"ב) ע"פ בשוב ה' ציון ובפי' הרמ"ז [הרב משה זכות] שם ובפרשה במדבר (דקי"ח א') ע"פ יברכך ה' מציון.

ועיינו בפרשת בשלח (נה ע"ב), על הפסוק "בשוב ה' ציון", ובפירוש הרמ"ז שם; וכן בפרשת במדבר (ק"ח ע"א), על הפסוק "יברכך ה' מציון".

וענין ושביה בצדקה יי"ל [יש לומר] עפמ"ש [על פי מה שכתוב] בד"ה ושמתי כדכד בענין וצדקה תרומם גוי ועפמ"ש [ועל פי מה שכתוב] סד"ה ועתה יגדל נא כח כוי גבי בחדס ואמת יכופר עון כוי

ואת עניין "ושביה בצדקה" אפשר להסביר על פי מה שנכתב במאמר המתחיל "ושמתי כדכד [חלונותיך]", בעניין "וצדקה תרומם גוי", ועל פי מה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "ועתה יגדל נא כח" וכו', בעניין "בחדס ואמת יכופר עון" וכו';

ע"ש ועמ"ש סד"ה ויעש דוד שם באג"ה [באגרת הקודש] ועמ"ש סד"ה מי מנה בענין מעלת המשכה שע"י עסק התורה ומשם יובן ג"כ ענין ציון במשפט דוקא תפדה שהוא עסק התורה.

עיינו שם. ועיינו גם כמה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "ויעש דוד שם", באגרת הקודש, ובמה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "מי מנה", בענין מעלתה של ההמשכה שנעשית באמצעות העיסוק בתורה; ומשם יובן גם ענין "ציון במשפט תפדה" דווקא — כלומר, שהעיסוק בתורה הוא המביא לפדיונה.

ושביה בצדקה יעו"ש [יעויין שם]. ועיין מה שכתוב בד"ה מה טובו גבי והתשובה השלישית והוא ע"י התורה כוי:

"ושביה בצדקה" — עיינו שם. ועיינו גם כמה שנכתב במאמר המתחיל "מה טובו", בענין "והתשובה השלישית", שהיא באמצעות התורה וכו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/devarim/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק